Vaata, milliseid võtteid kasutavad küberpätid pühade eel inimeste petmiseks

2 aastat tagasi - 13.12.2023 Autor: AM

Jõulupühadele eelnevatel nädalatel kasvab hüppeliselt erinevate petuskeemide ja libakampaaniate hulk, mille kaudu üritavad petturid inimestelt raha ja pangakontode paroole välja meelitada, hoiatab Telia.

Kuna pühade eel käib e-kaubanduses aktiivne ostlemine ja pakkide saatmine, üritavad seda perioodi maksimaalselt ära kasutada ka petturid.

Telia turvaintsidentide spetsialisti Aare Kirna sõnul on hetkel näiteks levimas üks petuskeem, millega püütakse jätta inimesele mulje talle saabuvast pakist.

„Inimesele saadetakse näiteks e-kirja teel foto pakist, mis on teda just kui logistikakeskuses ootamas ning mille kättesaamiseks tuleb teha mõne euro suurune ülekanne. Tegelikkuses muidugi mingit pakki pole ning petturite eesmärk on meelitada inimesi vajutama kahtlastele linkidele ning sisestama sinna oma pangaparoole," selgitas Kirna.

Tema sõnul ongi ette tulnud, et inimene on kandnud üle küll väikese summa, kuid avastab hiljem, et tema kaardiandmeid kasutades on kantud üle märksa suurem summa.

„Sellisel juhul tasub esimesel võimalusel suhelda oma pangaga ning proovida tehing vaidlustada. Pealegi väldib pangaga suhtlemine ja vajadusel kaardi vahetamine ka hilisemaid ülekandeid pättidele," soovitas Kirna.

Kõnealust skeemi illustreerib selline pöördumine:

Kuivõrd enne pühi tellivad inimesed palju pakke, siis hetkel ongi väga levinud erinevat laadi kulleripettused – ohvritelt küsitakse raha kas kohaletoimetamise või tollivormistuse eest ning kui inimestel on juba järg käest läinud, milline pakk parajasti nende poole teel, võidakse ilma süvenemata neile kas kirja või SMS-i teel saadetud link lahti teha ning avanenud vormi oma isiku- või kaardiandmed sisestada.

Teise hetkel ringleva petuskeemiga püütakse aga jätta muljet, just kui oleks inimese PayPali makselahenduse kontoga teatav probleem, mida kutsutakse

lahendama lingile vajutamisega.

Ka selle skeemi eesmärk on meelitada inimesi jagama oma andmeid ja paroole:

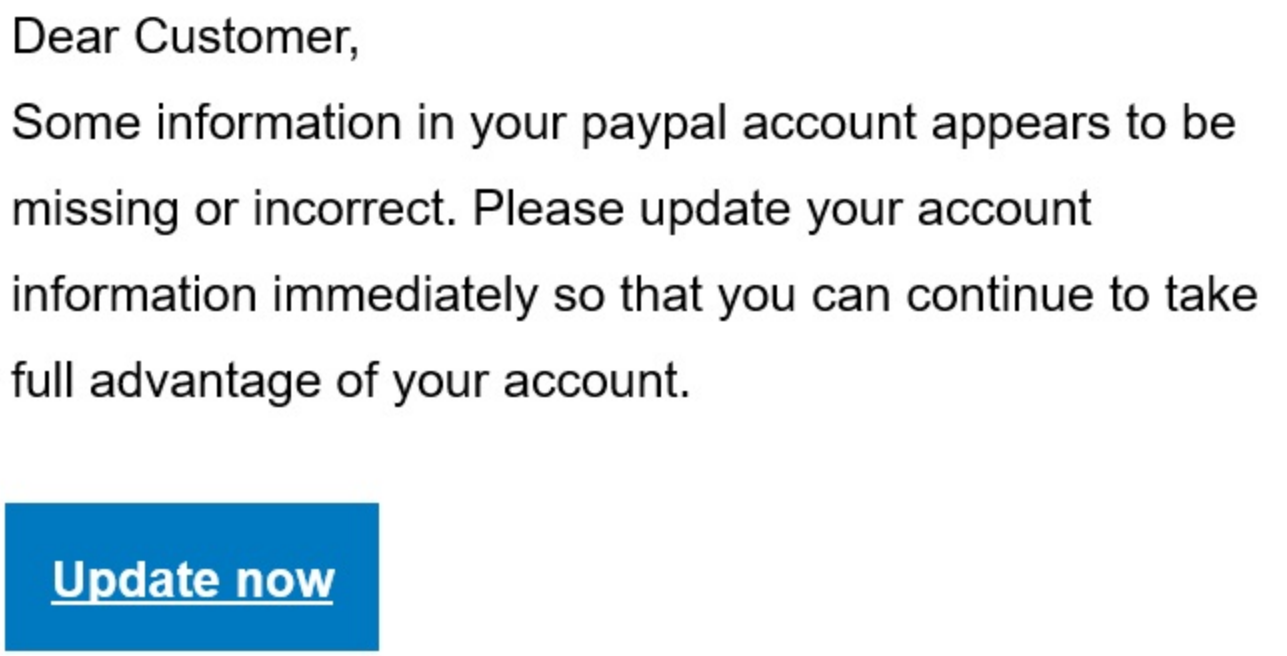

Aare Kirna sõnul on kõnealused paar näidet vaid osa erinevatest petuskeemidest, mis on pühade ajal ringlemas.

Kuhugi pole kadunud ka telefonipettused – jätkuvalt saadakse kõnesid „politseist“, milles ähvardatakse karistustega ning pakutakse võimalust „probleem“ raha eest lahendada. Harvemaks on jäänud investeerimispakkumisi või palveid lasta helistaja kaughaldusprogrammi abil oma arvutisse, et see viirustest vabastada ja sama soojaga ka ohver rahast lagedaks teha.

Ebameeldiva või kahtlasena tunduva kõne võib alati katkestada, samuti ei ole mõtet sellistele helistajatele tagasi helistada – väga paljudel juhtudel on telefonis nähtav number konkreetse kõne jaoks võltsitud ning numbri tegelik omanik ei tea sellisest kõnest midagi

„Erinevaid õngitsuskirju, libaloosimisi ja petukõnesid toimub suures mahus iga päev, mistõttu tuleb nendesse suhtuda ettevaatlikult. Üldiselt võib öelda, et kui mõnes sõnumis, e-kirjas või telefonikõnes palutakse hakata kuskile oma andmeid, PIN-koode või erinevate kontode paroole sisestama, on selle taga mõni hämar skeem. Meie soovitus on, et kui inimesel on siiski huvi uurida, mida mõni teenusepakkuja talle saatis, tuleb selleks sisse logida selle ettevõtte ametlikku veebikeskkonda, sisestades seejuures teenusepakkuja veebilehe aadressi ise veebilehitsejasse. Kindlasti ei tasu kuhugi sisse logida tundmatutelt saatjatelt saabunud linkide kaudu,“ rõhutas Kirna.

- Uudised
- Turvalisus

Pilt

Hi,

Teie pakk saabub täna.

Teie saadetise number **CE1*****854EE** ei ole veel kohale toimetatud järgmisel põhjusel: **mittetäielik makse**

Plaaniline kohaletoimetamine

11/12/2023

Päeva lõpp

Paki kättetoimetamiseks on vaja allkirja.

Kutsume teid tasuma uued saatekulud (3,80 €) järgmisel lingil, et homme pakk kätte saada.

Kliki saadetise maksmiseks→